04/06/2021

Αρχιμ. Φωτίου Ιωακείμ: Η Κυριακή του Τυφλού

Εκκλησία της Κύπρου / Ι.Μ. Μόρφου

Του Αρχιμανδρίτου Φωτίου Ιωακείμ

Ἡ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπή, ἡ ὁποία μᾶς ἐξιστορεῖ μὲ πολλὴ λεπτομέρεια ἕνα μέγιστο θαῦμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αὐτὸ τῆς θεραπείας ἑνὸς ἐκ γενετῆς τυφλοῦ, ἀγαπητοὶ ἐν Κυρίῳ ἀδελφοί, θέτει ἐνώπιόν μας, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὸ σπουδαῖο θέμα τῆς ἀσθένειας τῶν ἀνθρώπων καί, γενικώτερα, τῶν δοκιμασιῶν σ’ αὐτὸ τὸν κόσμο.

Πρέπει ἐξαρχῆς νὰ ποῦμε πὼς ἡ ἀσθένεια καὶ φθορὰ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος δὲν ἦταν στὸ κατ’ εὐδοκίαν ἢ ἀρχικὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅπως λέμε. Ὁ ἄνθρωπος πλάστηκε ἀπὸ τὸν Θεό, γιὰ νὰ εἶναι ὑγιὴς καὶ ἀθάνατος καὶ στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμα· καὶ αὐτὸ θὰ ἴσχυε, ἐὰν οἱ Πρωτόπλαστοι καὶ γενάρχες Ἀδὰμ καὶ Εὔα δὲν παρέβαιναν τὸ θέλημα, τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὴν παρακοὴ καὶ τὴν πτώση τους ὅμως καὶ τὴν ἔξωσή τους, κατὰ τὴ δίκαιη κρίση τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τὸν Παράδεισο, εἰσῆλθε στοὺς ἀνθρώπους, κατὰ παραχώρηση Θεοῦ, καὶ ἡ ἀσθένεια καὶ ἡ φθορὰ τοῦ σώματος καί, τέλος, ὁ θάνατος.

Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη καὶ «θέλει πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν», χρησιμοποιεῖ καὶ τὴν ἀσθένεια, καθὼς καὶ ὅποιες δοκιμασίες θὰ ἐπιστρέψει στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ὄργανο, ἐργαλεῖο, γιὰ τὴ σωτηρία, τὸν ἁγιασμό του. Διότι, πρέπει νὰ τονίσουμε, ὁ Θεὸς δὲν εἶναι μόνο Δημιουργός μας, ἀλλὰ καὶ Προνοητὴς κατὰ πάντα γιὰ τὸ καλό μας, τὴ σωτηρία μας. Τίποτα δὲν εἶναι τυχαῖο, οὔτε τύχη ὑπάρχει, τὴν ὁποία μάλιστα οἱ ἀρχαῖοι πίστευαν καὶ προσκυνοῦσαν μέσα στὴν πλάνη τους ὡς θεά. Ἐμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ πιστεύουμε ἀκράδαντα στὴν Πατρικὴ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἔχει τὴν πρώτη καὶ τελευταία λέξη στὴ ζωὴ κάθε ἀνθρώπου. Τί λέει, ἐν προκειμένῳ, ὁ Χριστὸς στὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο; «καὶ οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς σας εἶναι ἀριθμημένες ἀπὸ τὸν Θεὸ» (πρβλ. Ματθ. 10, 30), καὶ δὲν θὰ πέσει οὔτε τρίχα στὴ γῆ, χωρὶς νὰ ἐπιτρέψει ὁ Κύριος. Οὔτε τρίχα! Πολλῷ μᾶλλον ἐντάσσονται στὰ σχέδια τῆς πανσωστικῆς Θείας Πρόνοιας θέματα σοβαρότατα τῆς ζωῆς, ὅπως εἶναι ἡ ἀσθένεια, ἢ καὶ ὅποια δοκιμασία μᾶς βρεῖ.

Οἱ αἰτίες, ποὺ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ παραχωρεῖ νὰ ἔλθει κάποτε ἀσθένεια στὸν ἄνθρωπο, εἶναι ποικίλες. Πολλὲς φορὲς αἰτία ἀποτελοῦν οἱ προσωπικές μας ἁμαρτίες. Ἡ περίπτωση τούτη διαφάνηκε στὸ Εὐαγγέλιο τῆς προπερασμένης Κυριακῆς, στὴν περικοπὴ τῆς θεραπείας τοῦ Παραλύτου ἐκείνου ἄνδρα, ποὺ ἦταν ἀσθενὴς γιὰ τριάντα ὀκτὼ χρόνια. Ἀπὸ τὴν πατρικὴ ὑπόδειξη τοῦ Κυρίου μας πρὸς αὐτὸν μετὰ τὴ θεραπεία του, «μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν τι σοι γένηται», συμπεραίνουμε ὅτι ἡ πολυχρόνια ἐκείνη καὶ ὀδυνηρὴ ἀσθένειά του ὀφειλόταν στὶς ἁμαρτίες του.

Βέβαια, οἱ ἀρρώστειες πολλὲς φορές, μπορεῖ νὰ ἔχουν αἴτια καθαρὰ φυσικὰ ἢ ἀκόμη νὰ ὀφείλονται στὴν ἀπερισκεψία καὶ ἀμέλεια τοῦ ἀνθρώπου, νὰ διαφυλάξει τὸ πολύτιμο ἀγαθὸ τῆς ὑγείας του. Πόσες φορὲς δὲν ἐκθέτομε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι τὴν ὑγεία μας σὲ πλῆθος κινδύνων, καὶ πόσες φορὲς ἕνας ἀνθυγιεινὸς καὶ ἐπιβλαβὴς τρόπος ζωῆς μᾶς ἐπιφέρει ποικίλες ἀσθένειες;

Ἐκτὸς ὅμως ἀπ’ αὐτοὺς τοὺς λόγους, μερικὲς φορὲς ἡ ἀρρώστεια ὀφείλεται καὶ

στὴν παιδαγωγοῦσα ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ἐπιτρέπει δηλαδὴ ὁ Κύριος νὰ δοκιμαστοῦμε στὸ κρεββάτι τοῦ πόνου, γιὰ νὰ δοκιμαστεῖ ἡ ὑπομονή, ἡ πίστη, ἡ ἀρετή μας, καὶ γιὰ νὰ λάβουμε ἀσφαλῶς πολύτιμο στεφάνι ἀπὸ τὸν Κύριο, ἐὰν δείξουμε ἕως τέλους ὑπομονή. Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα εἶναι ὁ πολύαθλος καὶ δίκαιος Ἰώβ. Ἀλλὰ πόσοι καὶ πόσοι διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, δὲν σώθηκαν, δὲν ἁγίασαν ἀκόμη, στὸ καμίνι τῆς ἀσθένειας καὶ τοῦ πόνου; Ἂς θυμηθοῦμε, γιὰ παράδειγμα, τοὺς τελευταίους μεγάλους γνωστοὺς ἁγίους Γέροντες τῆς ἐποχῆς μας, τὸν ὅσιο Παΐσιο τὸν Ἁγιορείτη, τὸν ὅσιο Πορφύριο τὸν Καυσοκαλυβίτη, τὸν Γέροντα Ἰάκωβο Τσαλίκη, τὸν Γέροντα Σωφρόνιο τοῦ Ἔσσεξ στὴν Ἀγγλία. Ὅλοι τους τελειώθηκαν μὲ καρκίνο καὶ ἐπώδυνες ἀσθένειες. Ἀκόμη καὶ ὁ πρόσφατα ἀνακηρυχθεὶς ἅγιος ἀπὸ τὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, π. Νικηφόρος, ἀνεδείχθη διορατικὸς καὶ θαυματουργὸς μέσα ἀπὸ τὴν πολυχρόνια ἀσθένεια τῆς λέπρας, τῆς παράλυσης, τῆς τύφλωσης. Νὰ ἔχουμε τὶς ἅγιες εὐχές τους!

Τέλος, στὴ σημερινὴ περικοπή, γνωρίζουμε καὶ ἕνα ἐπιπλέον λόγο, γιὰ τὸν ὁποῖο ἐπιτρέπει ὁ Θεὸς τὴν ἀσθένεια. Ὅταν ὁ Κύριος εἶχε συναντήσει τὸν ταλαίπωρο ἐκεῖνο ἐκ γενετῆς τυφλό, οἱ μαθητές Του τὸν ρώτησαν γιὰ τὴν αἰτία τῆς ἀσθένειάς του: «Διδάσκαλε», εἶπαν, «ποιός ἁμάρτησε, αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, ὥστε νὰ γεννηθεῖ τυφλός;» Καὶ ὁ Παντογνώστης καὶ Φιλάνθρωπος ἀποκρίθηκε, πώς, οὔτε ὁ ἴδιος, οὔτε οἱ γονεῖς εἶχαν ἁμαρτήσει ἢ ἦσαν αἴτιοι γιὰ τὴ δοκιμασία ἐκείνη τοῦ τυφλοῦ, «ἀλλ’ ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ», δηλαδὴ γιὰ νὰ δοξασθεῖ μέσῳ του ὁ Θεός! Ἦταν δηλαδὴ μία περίπτωση -καὶ ἀσφαλῶς ὄχι ἡ μόνη-, μέσῳ τῆς ὁποίας, μὲ τὴ θαυμαστὴ δηλαδὴ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ, διαφάνηκε ἡ Παντοδυναμία τοῦ Δημιουργοῦ καὶ Πλάστη τῆς φύσης τῶν ἀνθρώπων, καὶ οἱ ἄνθρωποι ὁδηγήθηκαν ἔτσι στὴν πίστη καὶ δοξολογία τοῦ Θεοῦ.

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, στὶς μεγάλες δοκιμασίες ποὺ διερχόμαστε στὶς ἡμέρες μας, ὡς πρόσωπα, ὡς κοινωνία, ὡς ἔθνος, μία εἶναι ἡ οὐσιαστικὴ θεραπεία καὶ μία ἡ ἀπάντηση: Ἡ πίστη, ἡ βαθιὰ προσωπική μας πίστη. «Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη, ἡ νικήσασα, τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν». Εἶναι ἀπαραίτητο μὲ τὸν πνευματικὸ κατὰ δύναμη ἀγῶνα μας, μὲ τὴν προσευχή, τὴ Μυστηριακὴ ζωή, τὴ μετάνοια, νὰ δυναμώσουμε, νὰ πλατύνουμε, νὰ στερεώσουμε τὴν πίστη μας. Ὅπως μᾶς παραγγέλλει καὶ ὁ Κύριος στὸ Εὐαγγέλιο, «γίνεσθε φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις». Αὐτὸ σημαίνει, ὅπως τὰ φίδια σὲ κάθε κίνδυνο προσπαθοῦν νὰ κρύψουν καὶ προφυλάξουν τὸ κεφάλι τους, διότι, κι ἂν πληγωθεῖ τὸ ὑπόλοιπο σῶμα τους, μπορεῖ νὰ ἐπιζήσουν, ἔτσι κι ἐμεῖς. Πρὶν καὶ πάνω ἀπ’ ὅλα νὰ φυλάξουμε ἄτρωτη καὶ ἀκέραια τὴν Ὀρθόδοξη Πίστη μας, ὡς τὸν μεγαλύτερο θησαυρό μας. Διότι ἡ Πίστη μας εἶναι τὸ φῶς στὴν πορεία μας στὸν κόσμο τοῦτο. Καὶ τίποτε, ἐὰν θελήσουμε, δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς τὴν ἀφαιρέσει. Νὰ ἀγωνισθοῦμε περισσότερο νὰ ἐξασκήσουμε τὴν ἐντολὴ τῆς διπλῆς ἀγάπης, στὸν Θεὸ καὶ τὸν πλησίον μας, καθὼς καὶ ὅλες τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, γιὰ

νὰ ἀξιωθοῦμε στὴ φοβερὴ ἐκείνη ἡμέρα τῆς Κρίσεως νὰ ἀκούσουμε ἀπὸ τὸν Δικαιοκρίτη Χριστό μας· «Εὖ δοῦλε, ἀγαθὲ καὶ πιστέ. Ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω. Εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου»!